

Welk ras geeft het hoogste rendement?

Binnenkort moet er weer een keuze gemaakt worden uit de lijst met beschikbare suikerbietenrassen voor 2008. Welk ras voor uw situatie het meest geschikt is, hangt er in de eerste plaats van af of op uw perceel witte bietencystealtjes voorkomen of dat er aantasting door rhizoctonia te verwachten is.

Foto 1. Neem geen risico met rhizoctonia en zaai een rhizoctoniaresistent ras als u problemen verwacht.

Op de aanbevelende rassenlijst voor 2008 staan nu negentien rassen, waarvan zes voor omstandigheden met rhizoctonia en twee voor percelen met witte bietencystealtjes. Alle rassen zijn rhizomanieresistent. Van de negentien rassen zijn er vier nieuw op de lijst.

Rhizoctonia

Zijn er op het bedrijf problemen met rhizoctonia geweest, dan is het verstandig

om een rhizoctoniaresistent ras in te zetten. Veelal is dit het geval in het zuidoosten en oosten van het land op lichtere grond en hebben deze bedrijven veel maïs in het bouwplan. Ook wanneer er geen duidelijke aantasting van rhizoctonia zichtbaar is, blijken de opbrengsten van de rhizoctoniaresistente rassen in dit gebied vaak beter dan die van niet-resistente rassen. Er is dit jaar de keuze uit zes rhizoctoniaresistente rassen, waar-

van er vijf vorig jaar ook al op de lijst stonden. Het nieuwe ras Piranha van SESVanderHave heeft de hoogste financiële opbrengst en een goed suikergehalte. Heracles is nog een jaar gehandhaafd in de B-categorie (beperkt aanbevolen), vooral vanwege het hoge suikergehalte. Echter, in financiële opbrengst blijft het ras achter op de andere rassen. Resistente rassen verkleinen het risico op rot, maar bij een zware rhizoctoniadruk

Waarop baseer ik mijn keuze?

- Verwacht u een besmetting met rhizoctonia of witte bietencystealtjes, kies dan een ras met resistentie hiertegen. Komen beide voor: kies dan voor een rhizoctoniaresistent ras, omdat de schade door rhizoctonia veel groter kan zijn. Aanwezigheid van aaltjes bepaalt u door op tijd een grondmonster te laten onderzoeken.
- Heeft u niet te maken met een van bovenstaande problemen, dan is de financiële opbrengst het belangrijkste criterium. Dit jaar ligt de financiële opbrengst van de rassen met alleen rhizomanieresistentie vrij dicht bij elkaar. Coyote geeft met een verhoudingsgetal van 103 nog steeds de hoogste financiële opbrengst, maar het verschil met de nieuwe rassen Rosadonna en Michella (beide 101) is klein. Alle overige rassen liggen daar met 100 of 99 iets onder.

In bijzondere gevallen kan bij de keuze één van de andere raskenmerken van belang zijn. In de hieronder genoemde bijzondere gevallen moet het voordeel van een keuze voor een bepaalde eigenschap wel opwegen tegen het nadeel van een eventueel lagere financiële opbrengst. Dit zal niet snel het geval zijn.

- Heeft u altijd lage suikergehalten of weet u nu al dat u vroeg gaat rooien, neem dan een ras met een hoog suikergehalte (bijvoorbeeld Shakira of Cadenza).
- Heeft u hoge grondtarra's, overweeg dan een ras met een lage grondtarra (bijvoorbeeld Rosadonna of Michella).
- Is het gehalte K+Na of amino-N bij uw bieten altijd hoog, dan kunt u een ras zoeken, waarvan dat gehalte niet te hoog is. De meeste rassen scoren hierop echter tegenwoordig goed.
- De kophoogte kan een rol spelen bij de rooibaarheid van een ras. De verschillen in de gemiddelde kophoogten tussen de rassen zijn echter gering, maximaal twee centimeter.
- Voor een vroege bedekking van de grond kunt u uit de lijst kiezen voor Sinfonia, Rosagold of Cadenza.

kan een deel van de bieten toch aangetast worden.

Witte bietencystealtjes

Meer dan veertig procent van de bietenpercelen is besmet met het witte bieten-cystealtje. Helaas zijn nog altijd veel telers zich niet bewust van de besmetting. Afgelopen jaar was de schade door deze aaltjes in het gewas niet zo duidelijk zichtbaar, omdat er tijdens het groeiseizoen weinig droogte is geweest. Toch presteerden de aaltjesresistente rassen ook dit jaar op de rassenproeven met besmetting beter dan de niet-resistente rassen. In jaren met droogte is dat nog veel duidelijker. Omdat telers niet weten of het komend jaar droog is, is het advies om resistente rassen in te zetten vanaf een lichte besmetting (150 eieren en larven/100 ml grond). De keuze bij de resistente rassen is nu nog beperkt tot Pauletta en Annalisa. Behalve dat beide resistente rassen onder besmette omstandigheden goede opbrengsten halen, remmen ze ook de vermeerdering van de witte bietencystealtjes af. Annalisa heeft een duidelijk hogere financiële opbrengst dan Pauletta, vooral door een veel hoger suikergehalte. Problemen met rotte bieten, zoals op enkele percelen in 2006 voorkwamen in dit ras, zijn afgelopen jaar niet opgetreden. Wel kwam vaak op percelen met Annalisa geelverkleuring

Foto 2. Wees bewust van een besmetting met het witte bietencystealtje. Slapende bieten en/of witte cysten op de wortels wijzen op een aaltjesbesmetting.

van het blad voor. Dit fenomeen zagen we dit jaar ook bij andere rassen, maar in mindere mate. De primaire oorzaak moeten we zoeken in een of meerdere van de specifieke omstandigheden van 2007 (slechte bodemstructuur, warm voorjaar, natte zomer).

Rhizomanie

Als er geen sprake is van een risico op rhizoctonia of van een besmetting met witte bietencystealtjes kan men kiezen uit de lijst met rhizomanieresistente

rassen. Deze lijst is uitgebreid met drie nieuwe rassen: Rosadonna van Kuhn en Michella en Cadenza van KWS. Rosadonna en Michella hebben dezelfde hoge financiële opbrengst die ze beide realiseren met een hoog wortelgewicht, maar met een vrij matig suikergehalte. Cadenza heeft een iets lagere financiële opbrengst, maar een hoog suikergehalte. Het gehalte is gelijk aan dat van Shakira, tot op heden het ras met het hoogste gehalte.

Uit de bestaande lijst met rhizomanieresistente rassen is Silotta verdwenen. Dit ras zal nog wel aangeboden worden, vooral omdat het ras in de praktijk gewaardeerd wordt vanwege zijn vroege en gezonde bladapparaat. De financiële opbrengst van Silotta is echter matig, zodat u voor dit bladapparaat een hoge prijs moet betalen.

Noud van Swaaij en Peter Wiltling

Waar vind ik meer informatie over de rassen?

- Zaadbrochure Suiker Unie
- www.irs.nl:

- *rasbulletin suikerbieten 2007 (tabel inclusief tweejaarscijfers);*
- *Betatip (handleiding zaad en rassen);*
- *Betakwik Rassenkeuze en optimaal areaal (rekenmodule eigen situatie).*

Foto 3. Een deel van het rassenproefveld Margraten, één van de vijf locaties waarop de rassen zijn onderzocht in 2007. De dwarsgezaaide rijen op de achtergrond zijn de afscheiding tussen de veldjes.